Географія

Підвищення якості географічної освіти в контексті державного стандарту

У період парадигмальної трансформації освітнього простору України та принципово нових вимог до сучасної освіти особливої значущості набувають питання формування в молоді нових життєвих стратегій, компетентності, конкурентоспроможності, посилення гнучкості та мобільності соціальної поведінки. Зміна протягом останніх десятиліть суспільної парадигми - від технократичної до індустріальної, від індустріальної до інформаційної, - суттєво вплинула на освіту. Саме з цим пов'язана необхідність упровадження компетентністно та діяльністно спрямованої освіти. Реалізувати завдання, оголошені у Державному стандарті, можна за умови, що навчально-виховний процес у школі буде «спрямований на розвиток активності, самостійності, творчих можливостей кожного школяра, оскільки суспільство потребує особистостей, здатних свідомо діяти, приймати власні рішення, швидко адаптуватися до змін».

Необхідність забезпечення державного рівня загальної середньої освіти вимагає стандартизації змісту. У концепції Державного стандартного стандарту загальної середньої освіти в Україні, визначено що під стандартом освіти прийнято розуміти систему основних показників, що є складовими державної норми освіченості. Основні державні документи вказують: «стандарт освіти - це система основних показників, що є складовими державної норми освіченості. Освітній стандарт відображає суспільний ідеал, враховує можливості реальної особистості та системи освіти щодо досягнення цього ідеалу». Концептуальні основи освітнього стандарту з географії передбачають комплексний підхід, синтез загальноземлезнавчого і країнознавчого змісту географії. Вимоги до знань і вмінь з географії спрямовуються не лише на засвоєння школярами системи знань про особливості географічного простору на місцевому, регіональному і глобальному рівнях, але й на уміння вірно орієнтуватися в ньому – засвоювати, оцінювати зміни й перетворення навколишнього середовища, використовуючи традиційні та нові географічні методи і джерела інформації на основі розумної, гармонійної взаємодії природи і суспільства, соціальної відповідальності кожної людини за збереження життя на Землі, турботливе ставлення до природних багатств, історії та культури своєї Батьківщини.

Таким чином, необхідність переорієнтації акцентів в освіті із засвоєння фактів на оволодіння способами взаємодії зі світом, продукування різних варіантів вирішення проблеми та вибір найоптимальнішого шляху досягнення прогнозованого результату, призводить до осмислення необхідності змінити характер навчального процесу та способів діяльності учнів, а саме - сприяти впровадженню компетентністного та діяльністного підходів в освіті.

У процесі реалізації компетентністного підходу навчально-пізнавальна діяльність спрямована на формування в учнів здатності до поєднання взаємовідповідних пізнавальних ставлень та практичних навичок, цінностей, емоцій, поведінкових компонентів, знань і вмінь, всього того, що можна мобілізувати для активних дій.

Ознаки компетентністного підходу:

1.Перенесення акценту з процесу навчання на його результат

2. Перехід від парадигми викладання до парадигми учіння

3. Акцентування педагогічних впливів на формування ключових компетентностей загального позапредметного характеру й загальних умінь предметного характеру та посилення прикладного, практичного характеру системи освіти.

Однією з ключових ідей модернізації освіти за останні роки стала ідея формування компетентностей. На сучасному етапі розвитку освіти йдеться не про те, щоб формувати носія знань, - визначаються шляхи формування творчої компетентної особистості, здатної використовувати здобуті знання для конкурентоспроможної діяльності у будь-якій сфері суспільного життя, для інноваційного розвитку суспільства. Таким чином, щоб успішно функціонувати у динамічному суспільстві, особистість має володіти, з одного боку, стійким світоглядом і моральними переконаннями, з іншого боку – гнучкістю, стійкістю щодо оволодіння новою інформацією і створення чогось нового протягом усього життя. Тому поняття компетентність на сучасному етапі розвитку освіти розглядається як сукупність взаємопов‘язаних якостей особистості (знань, умінь, навичок, способів діяльностей), які є заданими до відповідного кола предметів і процесів та необхідними для якісної продуктивної дії по відношенню до них і готовністю та здатністю особистості реалізувати отриманні знання й досвід у проблемних життєвих ситуаціях.

Так, на думку Т. Каткової, в основі моделі компетентної особистості мають бути подані, як мінімум, три сфери особистості: потребнісно-мотиваційна, операційно-технічна і сфера самосвідомості.

Модель А. Хуторського орієнтована на забезпечення якісної освіти учня через ключові види його освітньої діяльності, пріоритетами якої є формування національних і загальнолюдських засад, вибір життєвої мети, наявність творчих здібностей тощо.

А.Хуторський пропонує трирівневу ієрархію компетентностей:

- ключові,
- загальнопредметні,
- міжпредметні.

Провідна ідея моделі Є. Павлютенкова – ідея самоцінностей та унікальності людини за умов її реалізації в системі гуманістичних відносин у співвідношенні з інтересами та потребами інших людей.

Є.Павлютенков виділяє слідуючі ключові компетентності:

- соціальна,
- комунікативна,
- інформаційна,
- навчально - пізнавальна,
- міжкультурна.

На думку І.Єрмакова, випускники школи життєвої компетентності зможуть визначати і втілювати свою життєву стратегію, бути мобільними й конкурентноспроможними, здатними до самоорганізації і навчання протягом життя, самореалізації і розкриття творчого потенціалу, до свідомого життєвого вибору та прийняття відповідальних рішень.

О.Овчарук подає узагальнену класифікацію ключових компетентностей за трьома блоками:

- соціальні,
- мотиваційні,
- функціональні.

Взявши за основу вказану вище класифікацію та класифікацію ключових компетентностей нового Державного освітнього стандарту, рекомендуємо на своїх уроках для формування компетентної особистості випускника поєднувати слідуючі групи компетентностей :

- соціальну (вміння приймати рішення, вміння брати відповідальність);
- полікультурну (знайомство з досягненнями культури інших народів, розуміння людей та їх індивідуальності, готовність до міжкультурного діалогу);
- комунікативну (вміння спілкуватися, доводити власну позицію, адекватно ставитися до критики);
- інформаційну (вміння знаходити, аналізувати та використовувати інформацію різних джерел);
- саморозвитку й самоосвіти (здатність до самоорганізації й навчання протягом життя);
- підприємницьку (пристосовуватись до нових потреб ринку праці, оцінювати власні професійні можливості та здібності);
- громадянську (здатність екологічно мислити, усвідомлення своєї належності до різних елементів природного, етносоціального, соціально-культурного середовищ).

Таким чином, щоб успішно функціонувати у динамічному суспільстві, вчитель повинен поєднувати наукову та методичну складові впровадження компетентнісного підходу в навчально-виховному процесі з географії.

Так, аналізуючи поточну ситуацію у сфері географічної освіти Запорізької області у 2013-2014 році, зазначимо , що діяльність методичної служби з географії у 2013-2014 році була зосереджена на проведенні наступних заходів.

У першому півріччі цього року організовано і на належному рівні проведено четверо курсів підвищення кваліфікації вчителів географії та вчителів-сумісників (географії та економіки). З метою підтримки неперервної освіти, науково-методичного супроводу інноваційної діяльності вчителів географії організовано курси за заочною формою навчання, створено відповідні навчальні посібники та рекомендації. Всього пройшло заочні курси підвищення кваліфікації 25 вчителів (тільки як другий, або третій предмет або директори шкіл та їх заступники). Контрольні роботи були підвищеної складності, не всі вчителі успішно справлялися із їх виконанням. В основному вчителі показали достатній рівень підготовки і бажання удосконалювати свій теоретичний та методичний рівень.

Наша область продовжує брати участь у програмі ОБСЕ «ЗЕЛЕНИЙ ПАКЕТ». Для освоєння методики роботи з дисками програми ОБСЕ «ЗЕЛЕНИЙ ПАКЕТ» на курсах підвищення кваліфікація розроблено тренінги (методист з географії Стрижак М.М. та методист з біології Гусєва Н.М.), практично всі вчителі вже мають диски та можуть працювати з ними. Рекомендуємо районним методичним об'єднанням спланувати заходи щодо обміну досвідом використання «Зеленого пакета».

З метою впровадження інформаційно -комунікаційних технологій та згідно з планом реалізації програми «Жизнь online» протягом 2013- 2014 навчального року проходив обласний конкурс електронних дидактичних матеріалів з географії.

Мета конкурсу: подальший розвиток єдиного інформаційного освітнього простору регіону; залучення вчителів до ефективного використання інформаційних технологій та технологій Веб 2.0 у навчально-виховному процесі; популяризації Запорізької Вікі серед педагогічних працівників та учнів; залучення учнів до участі в конкурсах та проектах; розвиток віртуальних освітніх спільнот; створення та розвиток предметних блогів і сайтів.

- розвитку інформаційно-освітнього простору Запорізького регіону;

- активізації творчості вчителів щодо використання сучасних дидактичних засобів;
- спонукання учасників освітнього процесу до освоєння сучасних інформаційних технологій;
- створення цікавих розробок;
- знайомство з новітніми Інтернет-технологіями;
- підтримки творчих ініціатив щодо створення інформаційно-освітніх ресурсів.

Завдання конкурсу:

- ефективне використання мережі Інтернет для оперативного розповсюдження інформації;
- розвиток інфраструктури єдиного освітнього інформаційного простору;
- активізації упровадження нових освітніх технологій і принципів організації методичної роботи з використанням інформаційних технологій;
- сприянні підвищення інтересу працівників освіти до активного використання інформаційно-комунікаційних технологій для вирішення завдань модернізації освіти;
- визначенні рівня підготовленості освітян до використання інформаційно-комунікаційних технологій.

Ми хочемо представити широкій громаді учасників розробки дидактичних матеріалів з географії: Горлач Є.А.(Корніївська ЗОШ, Веселівський район); Ясинська І.І.(Московський НВК, Вільнянський район); Сапальова Л.І.(Чернігівська ЗОШ ім. Героя Радянського Союзу Темника, Чернігівського району); Галуза Н.В. (ХУРМЦ, обл. підпорядкування).І місце посіла Галуза Н.В., ІІ місце – Ясинська І.І, ІІІ місце – Сапальова Л.І. Учасники мають право розмістити свої матеріали для отримання сертифікату на Запо Вікі.

«Одним із видів роботи вчителів географії є підготовка учнів до Всеукраїнських олімпіад з предмету. Досягнення області такі: до IV етапу «Всеукраїнських олімпіад» з географії команда Запорізької області була представлена в кількості 5 учнів. Із усіх учасників цього року друге місце посіла Селедчик Ірина – учениця 10 класу ліцею № 34, яка потім була запрошена на відбірково -тренувальні збори для участі у Міжнародній олімпіаді та учень 8 класу гімназії №11 Садок Артем, який посів ІІІ місце. Серед районів області І місце розділили між собою школи Шевченківського та Ленінського районів (22 бали), ІІ – Хортицький район (18 балів); ІІІ – м. Мелітополя із 15 балами.

Результати досягнень учнів дають можливість зробити висновок, що систематично працюють з учнями Шматко С.В., учитель географії БПЛ №99 Хортицького району, Тарасцова Л.В.,учитель географії ліцею №34 Шевченківського району, Кошова Н.М., учитель географії гімназії №31 Ленінського району, Гера О.М., учитель географії колегіуму «Елінт» Ленінського району, Яндола А.О., учитель географії ЗНЗ №87 Ленінського району. Радимо РМО, вчителям географії області включити в свою роботу обмін досвідом щодо підготовки дітей до конкурсів та олімпіад.

Широкого втілення у роботі з обдарованою молоддю набула у Запорізькій області гра Геліантус». У 2013 році у ній взяла участь - 251 школа, 6234 учасники. Лідерами

серед учасників стала гімназія №28, (612 учнів взяли участь в грі) . Показники участі в районах: Бердянський -178, Василівський – 216, В.Білозерський – 47, Веселівський – 129, Вільнянський – 132, Гуляйпільський – 118, Запорізький – 180, К.Дніпровський -151, Куйбишевський – 96. Мелітопольський – 228, Михайлівський – 144, Новомиколаївський – 85, Оріхівський – 40, Пологівський -134, Приазовський – 230, Приморський – 260, Розівський – 45, Токмацький – 39, Чернігівський – 78, Якимівський - 93, м. Бердянськ – 323, м. Енергодар – 142, м. Мелітополь – 715, м. Токмак – 115, Жовтневий – 175, Комунарський – 207, Орджонікідзевський – 637; Ленінський – 187, Хортицький – 275, Шевченківський – 188, Заводський – 112, м. Запоріжжя – 288. У цьому році гра відбудеться в грудні місяці; запрошуємо до участі всіх зацікавлених.

Продовжувалось упровадження змісту шкільної географічної освіти на засадах компетентнісного, діяльнісного, особистісно - зорієнтованого підходів. Інноваційними результатами цієї діяльності є апробовані принципи, критерії добору і структурування змісту освіти та особливості їх реалізації, визначені в навчальних програмах, підручниках, елективних курсах для різних рівнів навчання (стандарту, академічного, профільного). Розроблені організаційні форми, методи і засоби рівневої організації навчальної діяльності учнів основної школи, сучасні технології навчання у профільній школі та запропоновані на їх основі моделі освітніх середовищ, організаційні форми і методи підготовки учнів основної школи до вибору профілю навчання, які забезпечують своєчасне оцінювання комплексу індивідуальних особливостей підлітка з огляду його готовності до успішного навчання за певним профілем, комп'ютерно - орієнтовані засоби навчання та методичні засади оцінювання їх якості. Результати інноваційної діяльності вчителів були презентовані на відкритих уроках для слухачів КПК учителів географії (Кошової Н.М., учителя географії гімназії №31 Ленінського району, Шматко С.В., учителя географії БЛ №99 Хортицького району, Клименко В.М., учителя географії гімназії №5 м. Мелітополя).

Творчий потенціал учителя розкривається під час проведення фахових конкурсів та турнірів. У 2013 – 2014 навчальному році відбувся конкурс «Учитель року» з номінації «Географія». У даному конкурсі із 32 районів взяли участь 16 районів та дві школи – інтернати обласного підпорядкування, а саме: Заводський (Берестовська О.О.), м.Енергодар (Мірошник Л.П.), Мелітопольський район (Кононенко А.В.), Жовтневий (Петрова І.Ю.), Запорізький (Зуб Л.В.),Великобілозерський (Мисюра О.А.), м.Мелітополь (Руденко Ю.В.), Бердянський (Кеда С.І.), Новомиколаївський стрілецьл.В.), Шевченківський (Біла Г.В.), Комунарський (Чалова С.В.), школа – інтернат № 4 (Попач Л.В.), «Січовий колегіум (Балховітін О.М.), Токмацький (Матяж Н.В.), Чернігівський (Олексієнко С.В.), Орджонікідзевський (Авдієнко І.Я.), Хортицький (Шматко С.В.). Учителі, що брали участь у конкурсі та підготовлені ними матеріали показали високий науково-методичний рівень, набагато вищий від попереднього конкурсу фахової майстерності, що засвідчує роботу методичних служб районів і особисто конкурсантів над теоретичною та методичною підготовкою. Конкурс проходив у декілька етапів. На першому етапі розглядались теоретичні матеріали, що поставили у складну ситуацію членів журі і тому було вирішено запросити 8 учасників для співбесіди та проведення контрольних робіт. У фінал вийшли три учасника: Шматко С.В., Біла Г.В. та Чалова С.В. Після проведення очного туру місця розподілились у такому порядку: І – Шматко С.В., ІІ – Біла Г.В., ІІІ – Чалова С.В. Шматко С.В. захищала честь області у Всеукраїнському конкурсі і ввійшла до 12 найкращих вчителів географії України. За результатами конкурсу було узагальнено досвід Світлани Василівни з теми «Формування

картознавчих компетентностей як чинник розвитку та саморозвитку ліцеїстів». Даний досвід знаходиться в науково-методичному центрі КЗ «ЗОІППО» ЗОР. У досвіді широко розкрито поступове навчання картографічній мові.

Окрім позитивних сторін, конкурс показав і деякі прогалини у теоретичній та методичній підготовці вчителів. Прикро, що вчителі незадовільно справилися із контрольними роботами, які включали задачі та практичні вправи, пропоновані школярам на ДПА та ЗНО. Також спостерігалися ускладнення при здійсненні аналізу й самоаналізу уроку. Керівникам РМО та відповідальним за предмет методистам РМК спланувати на 2014 – 2015 навчальний рік виконання практичних завдань згідно програми, ДПА та ЗНО. Повторити схеми аналізу та самоаналізу уроку.

ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ ГЕОГРАФІЇ у 2014 – 2015 н.р.

У 2014-2015 н. р. вчителі географії у 6 класі починають працювати за новим Державним стандартом та новими програмами.

Навчальна програма з географії розроблена на основі положень Державного стандарту базової (основної) середньої освіти, згідно з яким шкільна географічна освіта є складовою освітньої галузі "Природознавство".

Пріоритетною метою вивчення географії в основній школі є формування у школярів географічної картини світу. Загальноосвітня цінність географії полягає у формуванні світоглядного розуміння природи Землі, її географічної оболонки як природного та природно-техногенного середовища, в якому існує людина. Шкільна географічна освіта спрямована на формування в учнів просторового уявлення про земну поверхню та розвиток умінь усвідомлено орієнтуватися в соціально-економічних, суспільно-політичних, екологічних подіях, що відбуваються у державі і світі.

Географія є не тільки джерелом нових відомостей про Землю, а й основою для формування гуманістичного світогляду, виховання дбайливих господарів, любові до рідного краю, набуття умінь і навичок адаптації до навколишнього середовища, адекватної поведінки в ньому.

При цьому географічна освіта в основній школі спрямована на досягнення таких головних завдань:

- засвоєння знань про основні географічні поняття, закономірності розвитку, розміщення і взаємозв'язки природи, населення і господарства різних територій, формування материків, океанів та їх частин у відповідності з природними та соціально-економічними чинниками; природу, населення і господарство України; економічну і соціальну географію світу; природокористування та навколишнє середовище;
- оволодіння вміннями використовувати різні джерела географічної інформації – картографічні, статистичні, геоінформаційні технології для пошуку, інтерпретації й демонстрації різноманітних географічних даних та формування в учнів на цій основі однієї з ключових компетенцій – інформаційної; застосовувати географічні знання для пояснення та оцінки географічних процесів і явищ;
- розвиток пізнавального інтересу, інтелектуальних і творчих здібностей учнів у процесі географічних спостережень, розв'язання проблемних завдань, самостійного набуття нових знань з географії;
- формування здатності й готовності до використання географічних знань і вмінь у повсякденному житті для адекватної соціально-відповідальної поведінки в

навколишньому середовищі, його збереження, адаптації до умов проживання на певній території; самостійного оцінювання рівня впливу людини на природу, безпеки довкілля як сфери життєдіяльності людини; розв'язання конкретних практичних завдань;

- виховання екологічної культури, любові до свого народу, місцевості проживання, патріотизму, толерантного ставлення до інших народів, поваги до природних і культурних цінностей різних регіонів і країн світу.

Структура і зміст навчальної програми з географії базуються на принципах неперервності й наступності шкільної географічної освіти, її інтеграції на основі внутрішньопредметних зв'язків, гуманізації, гуманітаризації, урахування вікових можливостей учнів, практичної спрямованості.

У програмі знайшли відображення наскрізні для шкільної географії змістові лінії, зазначені в Державному стандарті базової середньої освіти.

У правій частині програми до кожного курсу зазначені вимоги до рівня засвоєння учнями ключових географічних та загальнонавчальних компетенцій – знань і вмінь. Крім того, наведено базовий мінімум географічної номенклатури.

Оцінювання навчальних досягнень учнів з географії здійснюється з урахуванням їх індивідуальних особливостей і передбачає диференційований підхід щодо його організації. Критерієм оцінки роботи учнів є не стільки обсяг навчального матеріалу, що залишився в пам'яті, скільки вміння його аналізувати, узагальнювати, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, використовувати в життєвих ситуаціях, самостійно здобувати знання.

Окремі елементи географічних знань учні отримують у початковій школі в курсі «Я і Україна». Поглиблення цих знань відбувається в 5-му класі під час вивчення пропедевтичного курсу "Природознавство", в якому на доступному для учнів рівні формуються початкові уявлення про Всесвіт, Землю як планету Сонячної системи, про геосфери та складові середовища життя людини.

Географія 6-го класу (Загальна географія) є першим систематичним курсом нового шкільного предмета. Програма курсу розрахована на 70 годин (2 години на тиждень), з яких запланований резерв часу становить 6 годин.

У процесі вивчення загальної географії в учнів формуються уявлення про Землю як природний комплекс, про особливості земних оболонок та їх взаємозв'язки. Крім того, початковий курс географії включає відомості про географічні подорожі та дослідження Землі, особливості зображення земної кулі на глобусі й карті, про кількість і розміщення населення земної кулі, людські раси, положення України та окремих держав на політичній карті світу.

Таким чином, у 6-му класі розпочинається формування загальної географічної культури школяра та поступове навчання картографічній мові. Учні оволодівають основними географічними уявленнями та поняттями, набувають певних умінь у роботі з різними джерелами географічної інформації.

Для досягнення окресленої мети вчителю необхідно розв'язувати наступні навчально-методичні завдання:

- розвивати пізнавальний інтерес учнів до об'єктів і процесів навколишнього світу;
- навчити встановлювати зв'язки в системі географічних знань й на цій основі формувати навчально-пізнавальну, інформаційну, картографічну та комунікативну компетенції;

- залучати учнів до практичної діяльності щодо застосування отриманих географічних знань і вмінь у повсякденному житті.

У 6-му класі пропонується 9 практичних робіт, 4 з яких оцінюються обов'язково, решта – за вибором учителя. Крім того, до окремих тем наводяться теми досліджень, які рекомендується виконувати у вигляді створення презентацій, творів (есе), розробки міні-проектів, до виконання яких можуть бути залучені й члени родини учня. (Державна програма з географії).

Оскільки у програмі з'явився такий вид роботи, як дослідження, то рекомендовано під час проведення дослідження дати завдання знайти українських дослідників: Зуєва, Тутковського і т.д. з метою запам'ятовування цих прізвищ і використання в майбутньому. При дослідженні абсолютної та відносної висоти запропонувати додатково визначення дальності видимості горизонту за формулами. При дослідженні водойм доцільно запропонувати типові плани характеристики річки, озера, болота, ставка. В останньому дослідженні «Утилізація відходів» запропонувати скласти буклет, плакат, стінгазету і вручити їх місцевим жителям.

Під час календарно-тематичного планування звернути увагу на виконання практичної частини і з резерву виділити додаткові години на розв'язування задач на масштаб, переведення масштабів, визначення відстаней на місцевості та визначення масштабів карт і глобусів. Особливу увагу звернути на визначення координат, розв'язування задач на зміну температури та атмосферного тиску з висотою, визначення абсолютної та відносної вологості, дефіцит вологи. Важливість дослідження і практичних робіт полягає в тому, що завдання ДПА та ЗНО містять багато задач такого характеру.

Під час викладання даного курсу використовувати підручники та зошити з друкованою основою тільки видання 2014 року.

У 7 – 9 класах вчителі продовжують працювати за програмами 2005 року. У 10-11 класах, залежно від профілів, програми використовують 2010 року видання. Нагадуємо, що всі попередні нормативні документи про проведення та оцінювання практичних і контрольних робіт, записів у журнали, проведення атестації є чинними.

Оскільки учні 6 класів починають працювати за новими Державними стандартами, в яких чітко визначено основні компетентності та компетенції, вчителі географії повинні здійснювати формування їх на уроках географії. З цією метою методичною службою КЗ «ЗОІППО» ЗОР розроблено

План

заходів щодо впровадження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти у викладанні географії та економіки.

№ П\п	Заходи	Терміни
1.	Брати участь у всеукраїнських заходах щодо реалізації Державного стандарту географії та економіки.	Протягом 5 років

2.	Розробити лекції та практичні заняття (для слухачів курсів підвищення кваліфікації вчителів географії та економіки) щодо формування компетентностей на уроках географії та економіки.	2013 – 2014 р.
3.	Підготувати до друку методичні рекомендації для вчителів географії та економіки «Новий державний стандарт основної школи: структура, особливості, механізм реалізації»	Травень – червень 2014 р.
4.	Провести семінар для керівників РМО вчителів географії та економіки щодо втілення Державного стандарту основної школи при вивченні предметів та в позаурочний час.	Серпень 2014 р.
5.	Провести семінар для фахівців із запрошенням авторів нових програм та підручників «Реалізація Державного стандарту у змісті програм, підручників та методичному апараті підручників, що сприяють кращому виконанню Державних стандартів». (Відповідно друкування підручників)	2014 – 2018 р.
6.	Провести конкурс на кращу презентацію уроку із втілення Державного стандарту на уроках географії та економіки.	2017 – 2018 н.р.
7.	Розробити та проводити тренінг щодо формування здатності педагогів прогнозувати результати своєї діяльності.	2013 – 2014 р.
8.	Розробити діагностику щодо формування готовності вчителя до роботи в умовах запровадження нового Державного стандарту, підвищення професійної компетентності	2013 – 2014 р.

9.	Відстежувати комплекс заходів із пропаганди завдань стандарту нового покоління під час викладання географії та економіки в районах Запорізької області (Згідно графіка).	2014 – 2018 р.
10.	Відстежувати втілення нового Державного стандарту під час викладання географії та економіки в районах Запорізької області (Згідно графіка).	2014 – 2018 р.
11.	Відстежувати втілення нового Державного стандарту під час проведення фахових конкурсів, турнірів, учнівських олімпіад.	2013 – 2018 р.
12.	Відстежувати комплекс заходів з організації управління освітнім процесом ланцюжка РМК – РМО - шкільне методичне об'єднання в районах Запорізької області щодо втіленню Державного стандарту.	Під час комплексних перевірок районів 2013 – 2018 р.
13.	Відстежити якість науково – методичного супроводу процесу підвищення кваліфікації педагога в контексті вимог виконання Державного стандарту.	2014 – 2018 р.
14.	Взяти участь в організації та проведенні районних методичних об'єднань вчителів географії та економіки по обговоренню питань Державного стандарту, обміну досвідом щодо його втілення на уроках та позаурочний час. (Згідно графіка).	2014 – 2018 р.
15.	Сприяти цілеспрямованій координації дій вчителів, їх професіоналізму та досвідченості в віртуальному МО на Заповікі	Протягом року

ПРОГРАМА

Проведення експертизи з географії.

1. Аналіз кадрового потенціалу.
2. Заходи з реалізації Концепції державної цільової програми підвищення якості природничо – математичної освіти на період до 2015 року.
3. Програмне забезпечення викладання предмету.
4. Використання варіативної складової навчального плану природничо – математичної освіти.
5. Матеріально- технічне забезпечення роботи вчителя та його відповідність Положенню про навчальні кабінети (план роботи кабінетів, методичне, дидактичне забезпечення).
6. Участь школярів у предметних олімпіадах та конкурсах природничого спрямування.
7. Робота з обдарованими дітьми, профільне навчання.
8. Робота шкільних методичних об'єднань, інформаційно – методичне забезпечення.
9. Організація позакласної роботи.
10. Участь вчителів у віртуальних МО, блогах, Відкритому світі, конкурсах.
11. Аналіз моніторингових досліджень.
12. Психологічний супровід.

Графік відстежування комплексу заходів з пропаганди завдань стандарту нового покоління та втілення Державного стандарту під час викладання географії в районах Запорізької області буде складено і узгоджено пізніше і доведено до відома керівників районів і міст, керівників РМК та РМО.

Гашенко І.О. 236- 30 -96
Стрижак М.М. 222-25-85